

PROCENA ISPUNJENOSTI STANDARDA KVALITETA NA UNIVERZITETU SINERGIJA U BIJELJINI

redovni profesor dr Dušan Regodić, dipl. inž.

dregodic@sinergija.edu.ba

PLAN IZLAGANJA:

- 1. Uvod**
- 2. Procena ispunjenosti standarda kvaliteta**
 - 2.1.Ciljevi obezbeđenja kontrole kvaliteta Univerziteta „Sinergija“**
 - 2.2.Studijski programi osnovnih i diplomskih akademskih studija**
- 3. Prikaz rezultata samovrednovanja**
- 4. Zaključak**

UNIVERZITET SINERGIJA BIJELJINA

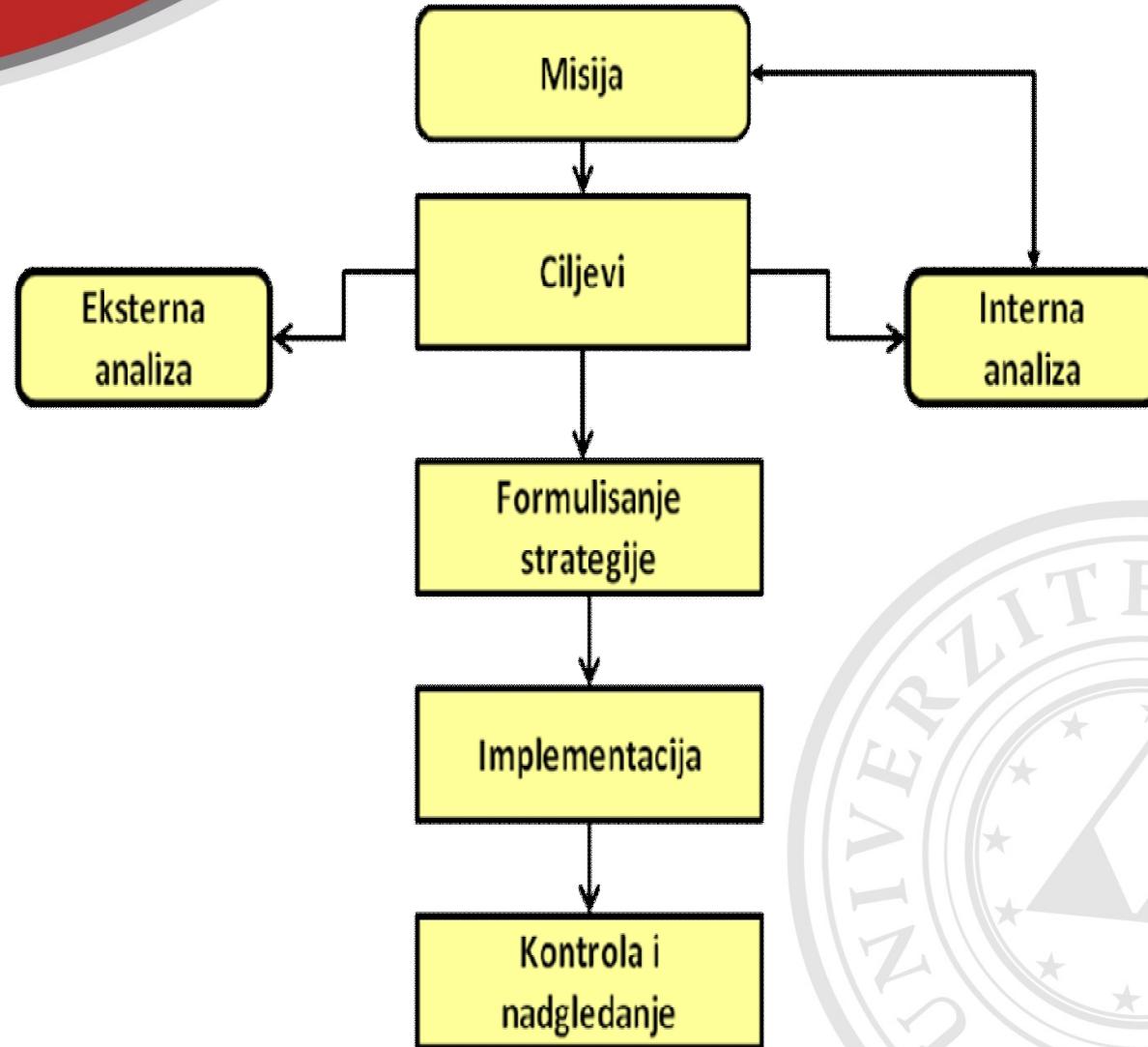
OSNOVAN 2005. godine
Ministarstvo prosvete Republike Srpske
Rešenje br. 6-06-3061-1/05 od 13.10.2005.godine.

SVEČANOST OTVARANJA SAVREMENE UNIVERZITETSKE ZGRADE

MISIJA UNIVERZITETA

Osnovna misija Univerziteta Sinergija je obrazovanje visokostručnih kadrova, specijalista za pojedine oblasti, koji bi svojim znanjem pomogli društveni i privredni razvoj i modernizaciju Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

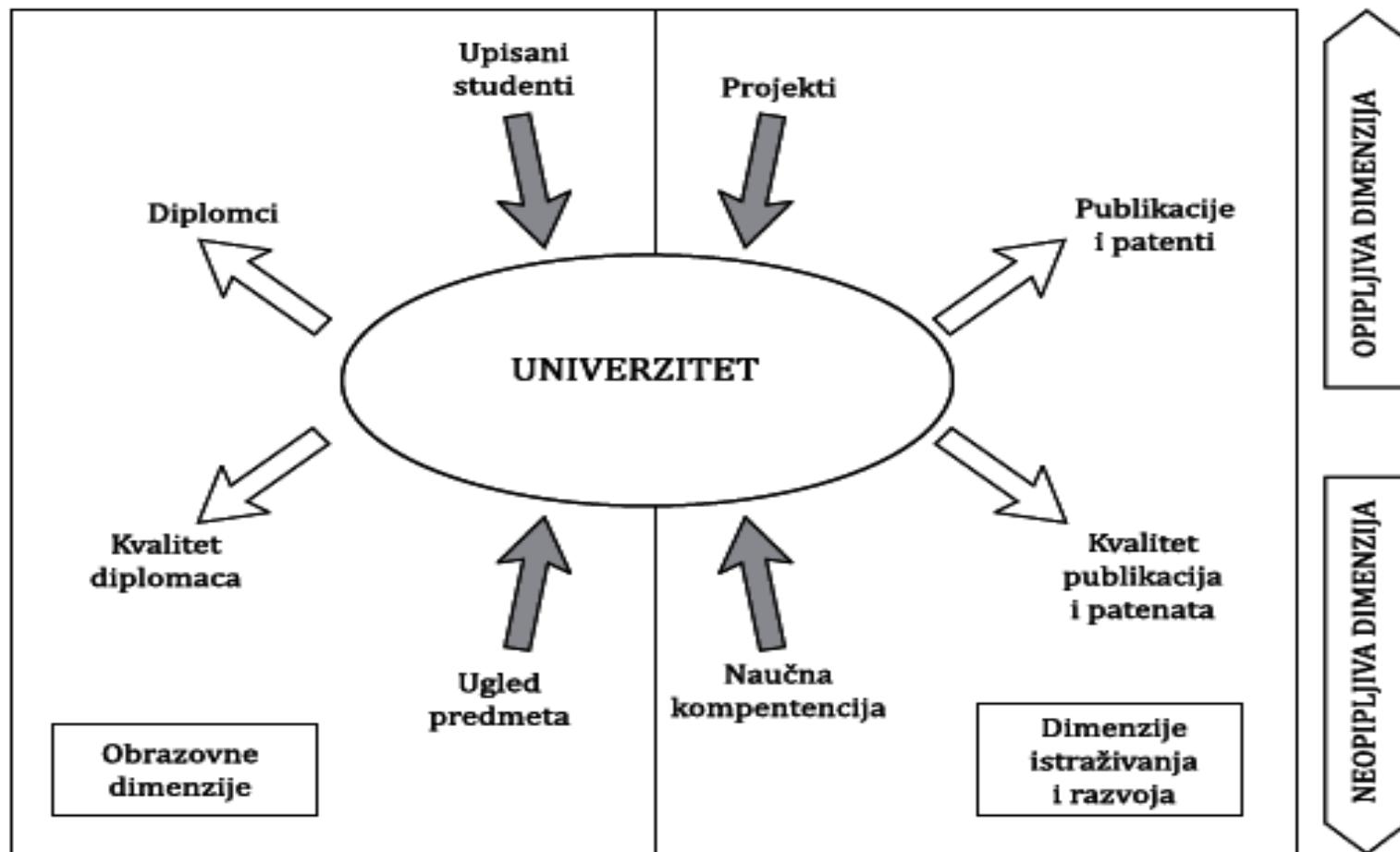

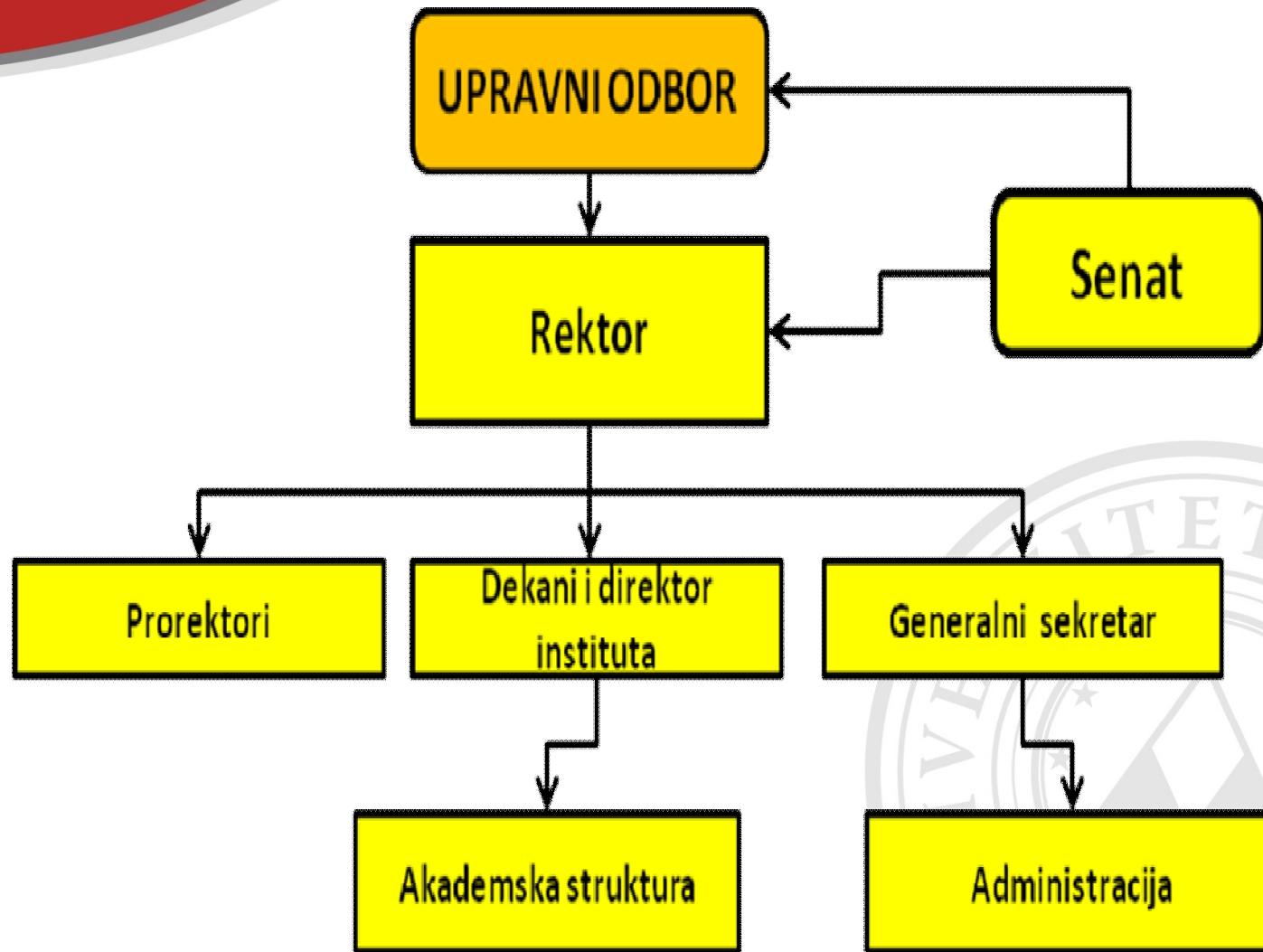
VIZIJA UNIVERZITETA

Vizija Univerziteta Sinergija je da postane regionalni lider u oblasti visokog obrazovanja i na taj način obezbedi najviše akademske standarde za sticanje znanja i vještina u skladu sa potrebama društva i projektovanim nacionalnim razvojem te da se podstakne lični razvoj studenata u pravcu visoke profesionalne kompetentnosti.

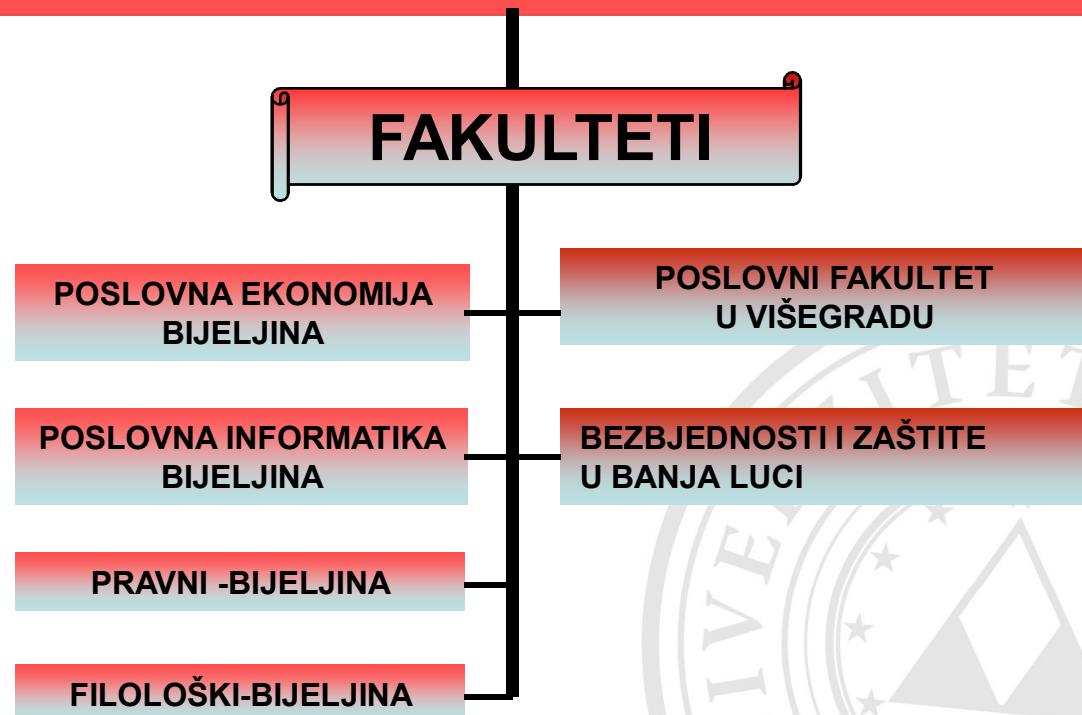

Četiri dimenzije odnosa društva i Univerziteta

ORGANIZACIJA UNIVERZITETA SINERGIJA

**FAKULTET
POSLOVNA
EKONOMIJA
BIJELJINA**

**STUDIJE ZA
FINANSIJA I
BANKARSTVA**

**STUDIJE ZA
RAČUNOVODSTVO
I REVIZIJU**

**STUDIJE ZA
MARKETING I
TRGOVINA**

FAKULTET POSLOVNE INFORMATIKE

STUDIJSKI
PROGAM
POS. INFORMATIKE

STUDIJSKI
PROGAM
RAČUNARSTVA I
INFORMATIKE

Sistem obrazovanja je regionu i u Republici Srpskoj do sada je bio neodrživ:

- nedovoljno efikasan,
- ne obuhvata svu omladinu i
- ne stvara dovoljno kvalitetne ishode tokom školovanja.

KVALITET - QUALITY

Kvalitet se mjeri sa brojem ljudi koje organizacija svojim djelovanjem učini zadovoljnim - sretnim.

TQ

INTERNO I EKSTERNO obezbjedenje kvaliteta

- **Povjerenje unutar visokoškolske institucije** (studenti, zaposleni i menadžment) da će postavljeni ciljevi proistekli iz njihovih želja biti realizovani (**interno obezbjeđenje kvaliteta**),
- **Povjerenje građana i institucija Republike Srpske i BiH u ispunjavanje njihovih očekivanja** (**eksterno obezbjeđenje kvaliteta**)
- **Povjerenje relevantnih međunarodnih institucija i organizacija** (kao npr. strane visokoškolske institucije, ENQA i dr.) da je sistem visokog obrazovanja uporediv sa međunarodnim standardima i kriterijumima (**eksterno obezbjeđenje kvaliteta**).

Osnovni principi uspostavljanja kvalitetne nastave su:

- Autonomija univerziteta, fakulteta i profesora,**
- Renomirani profesori i asistenti,**
- Moderna i efikasna nastava,**
- Integracija univerziteta u evropske i društvene procese.**

Posledicu neodrživosti su:

- nizak opšti obrazovni nivo,**
- veliki procenat osipanja iz školskog sistema na svim nivoima obrazovanja,**
- veliki odliv školovanog kadra u inostranstvo,**
- nedostatak standarda za osiguranje kvaliteta,**
- krut i zastareo program,**
- nedostatak složenih i savremenih veština neophodnih u obrazovanom procesu kod nastavnika, i studenata.**

Suština Bolonjskog procesa je osposobljavanje mladih ljudi za život u učećoj civilizaciji, za doživotno učenja.

Bolonjski proces se ostvaruje kroz primerne forme:

- jednosemestralnih ispita,
- broja kredita,
- broja sati i
- obima sadržaja.

Univerziteti zemalja regiona zaostaju u implementaciji bolonjskog procesa iz sledećih razloga:

- Otpor sistema** koji se kod nas razvija kada je u pitanju bolonjski proces.
- Mogućnosti univerziteta:** prostor, finansije i profesori,
- Spremnost studenata** da prihvate ovakav program,
- Otpor i nepoverenje u privatne obrazovne institucije,**
- Odstupanje u klasičnom menjanju upravljanja
univerzitetom**, odnosno naročito kurikulumom.

Da bi se uspostavio održiv sistem i način obrazovanja za XXI vek, Republika Srpska mora:

- racionalizaciju upotrebe javnih sredstava i reformu načina njihove upotrebe,**
- da poveća ulaganje u obrazovanje najmanje na 6% BDP-a,**
- da poveća opštu pismenost stanovništva,**
- smanji udeo stanovništva bez zanimanja i da uskladi obrazovni sistem sa potrebama tržišta rada,**
- sa potrebama budućih generacija zasnovanim na novim tehnologijama i načinu komunikacije.**

Standardi i smernice za izgradnja kulture kvaliteta i jasnih standarda za bolje visoko obrazovanje u Republici Srpskoj i BiH:

- Za eksterno osiguranje kvalitete.
- Za interno osiguranje kvalitete u visokoškolskim ustanovama.

Standardi za interno osiguranje kvalitete:

- Politika rada i procedure za osiguranje kvalitete na Univerzitetu,
- Kvalitet studijskih programa,
- Provera znanja studenata,
- Osiguranje kvalitete nastavnog osoblja,
- Resursi za učenje i podrška studentima,
- Informacije za javnost.

Samovrednovanje je trajna, kontinuirana aktivnost koja uključuje sve zaposlene i studente Univerziteta.

Postupak samovrednovanja na Univerzitetu Sinergija u Bijeljini sproveden je prvi put u školskoj 2007/2008.godini.

U postupku samovrednovanja procenjena je ispunjenost svih standarda za samovrednovanje i ocenjivanje kvaliteta visokoškolskih ustanova.

Cilj samovrednovanja je:

- da se kroz kritičku analizu sagledaju nedostaci i prednosti Univerziteta i fakulteta u njegovom sastavu (rezultati SWOT analize daju se kroz četiri polja: **prednosti, slabosti, mogućnosti i pretnje**);
- koristi se u procesu akreditacije.

Samovrednovanju služi kao osnova za:

- promene i unapređenje nastavnog procesa,
- služe rukovodstvu da formira planove budućeg delovanja u cilju opšteg poboljšanja kvaliteta,
- kao izvor informacija budućim poslodavcima
- dokument omogućava ustanovi da proveri kvalitet svojih programa, a samim tim i diploma koje studenti stiču,
- omogućava recenzentima da steknu tačan uvid o stanju u ustanovi da bi mogli da daju ocenu o njenom kvalitetu.

2. PROCENA ISPUNJENOSTI STANDARDA KVALITETA

Mere koje se preduzimaju na Univerzitetu za obezbeđenje kvaliteta:

- Donošen je opšti akt - STRATEGIJA KVALITETA**
- Utvrđene su oblasti obezbeđenja kvaliteta**
- Izabran je načina i obezbeđenje postupka samovrednovanja;**
- Predviđeno je usklađivanje postupka samovrednovanja i ocene kvaliteta.**
- Predviđena je spoljašnja provera kvaliteta u skladu sa nacionalnim standardima koju će sprovoditi Komisija za akreditaciju i proveru kvaliteta kao i odgovarajuća tela Univerziteta.**

Red. broj	NAZIV STANDARDA	PRILOZI ZA POTVRDU STANDARDA
	Strategija obezbeđenja kvaliteta	Odluka Senata Univerziteta Sinergija o usvajanju Strategije obezbeđenja kvaliteta i tekst Strategije obezbeđenja kvaliteta
	Standardi i postupci za obezbeđenje kvaliteta	Odluka Senata Univerziteta Sinergija u Bijeljini o usvajanju Programa realizacije procesa unutrašnje i spoljne evaluacije rada na Univerzitetu Sinergija.
	Sistem obezbeđenja kvaliteta	<ul style="list-style-type: none">• Odluka Senata Univerziteta Sinergija o usvajanju Pravilniku o radu Komisije za praćenje, obezbeđenje, unapređenje i razvoj kvaliteta studijskih programa, nastave i uslova rada na Univerzitetu Sinergija u Bijeljini.• Plan aktivnosti u području upravljanja kvalitetom visokog obrazovanja na Univerzitetu Sinergija u Bijeljini.• Statut Univerziteta Sinergija.

	<p>Kvalitet studijskog programa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odluke Senata Univerziteta Sinergija u Bijeljini o usvajanju studijskih programa • Vodič kroz akademske studije. • Internet adrese stranih visokoškolskih ustanova čiji su studijski programi I ciklusa akademskih studija uporedivi sa studijskim programom osnovnih akademskih studija na Univerzitetu. • Internet adrese stranih visokoškolskih ustanova čiji su studijski programi II ciklusa akademskih studija uporedivi sa studijskim programom diplomskih akademskih studija na Univerzitetu.
	<p>Kvalitet nastavnog procesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statut Univerziteta Sinergija. • Pravilnik o nastavi na I ciklusu akademskih studija • Pravilnik o nastavi na II ciklusu akademskih studija • Pravilnik Univerziteta o polaganju ispita i ocenjivanju na ispitu • Pravilnik Univerziteta o studentskom vrednovanju pedagoškog rada nastavnika • Izveštaj i anketni listovi (u elektronskoj formi) o studentskom vrednovanju pedagoškog rada nastavnika.
	<p>Kvalitet naučnoistraživačkog, umetničkog i stručnog rada</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zahtev Ministarstva nauke Republike Srpske o akreditaciji Univerziteta Sinergija za obavljanje naučnoistraživačke delatnosti u oblasti ekonomskih, informatičkih i pravnih nauka. ▪ Statut Univerziteta Sinergija ▪ Pravilnik o naučnoistraživačkoj delatnosti ▪ Program naučnoistraživačkog rada Univerziteta. ▪ Program razvoja naučnoistraživačkog podmlatka Univerziteta

	Kvalitet nastavnika i saradnika	<ul style="list-style-type: none">▪ Pravilnik o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta▪ Statut Univerziteta▪ Izveštaj i anketni listovi o studentskom vrednovanju pedagoškog rada nastavnika
	Kvalitet studenata	<ul style="list-style-type: none">▪ Informator za upis na Univerzitet▪ Izveštaji Komisije za upis studenata za poslednje dve godine▪ Zbirni izveštaj o prolaznosti studenata na ispitima
	Kvalitet udžbenika, literature, bibliotečkih i informatičkih resursa	<ul style="list-style-type: none">• Pravilnik o radu Biblioteke Univerziteta• Pravilnik o udžbenicima i izdavačkoj delatnosti• Informatički resursi Univerziteta
	Kvalitet upravljanja visokoškolskom ustanovom i kvalitet nenastavne podrške	<ul style="list-style-type: none">▪ Statut Univerziteta Sinergija▪ Pravilnik o sistematizaciji poslova i radnih mesta

	Kvalitet prostora i opreme	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izvod iz dokumentacije za akreditaciju visokoškolske ustanove o ispunjenju Standarda prostora i opreme.
	Finansiranje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Finansijski izveštaji za poslednje dve budžetsku godinu ▪ Odluka Upravnog odbora Univerziteta o usvajanju finansijskog plana za 2010. budžetsku godinu ▪ Odluka Upravnog odbora Univerziteta o usvajanju finansijskog plana za 2011. budžetsku godinu
	Uloga studenata u samovrednovanju i proveri kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odluka Senata Univerziteta Sinergija o usvajanju Standarda i postupaka za anketu studenata kvaliteta i Tekst Strategije za obezbeđenja kvaliteta ▪ Studentsko predstavničko telo ▪ Odluka Senata Univerziteta Sinergija o formiraju Komisije za obezbeđenje i proveru kvaliteta
	Sistematsko praćenje i periodična provera kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa realizacije procesa unutrašnje i spoljne evaluacije rada na Univerzitetu Sinergija ▪ Standard i postupak za obezbeđenje kvaliteta

Polazna osnova strategije obezbeđenja kvaliteta su sledeća dokumenta:

- 1. Analiza trenutnog stanja visokog obrazovanja na Univerzitetu Sinergija (slabosti, opasnosti, mogućnosti i prednosti – tzv.SWOT analiza);**
- 2. Lisabonska konvencija o priznavanju kvalifikacija/diploma u visokom obrazovanju (11.04.1997.godine), koju je ratificovala naša zemlja;**
- 3. Bolonjska deklaracija (19.06.1999.godine) koju je naša zemlja potpisala;**
- 4. Zakon o visokom obrazovanju (“Službeni Glasnik RS”-2011);**
- 5. Konferencije evropskih ministara visokog obrazovanja, Leuven and Louvain-la-Neuve, 28-29 april 2009.**
- 6. Statut Univerziteta Sinergija.**
- 7. Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini- radni materijal, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, Banja Luka 2010.**

Strategije obezbeđenja kvaliteta je omogućila izradu sledećih dokumenta:

1. Program realizacije procesa unutrašnje i spoljne evaluacije rada na Univerzitetu „Sinergija“.
2. Standard i postupak za obezbeđenje kvaliteta
3. Plan aktivnosti u području upravljanja kvalitetom visokog obrazovanja na Univerzitetu Sinergija u Bijeljini.

- Komisiju za praćenje, obezbeđenje, unapređenje i razvoj kvaliteta studijskih programa, nastave i uslova rada na Univerzitetu Sinergija
- Pravilnik o radu.

Predmeti i elementi kontrole:

1. Funktionisanje Univerziteta i fakulteta u njegovom sastavu, i to kroz ocenu:

- kvantiteta i kvaliteta prostora, opreme i ostalih materijalno-tehničkih uslova njihovog rada;
- načina finansiranja i finansijskog stanja;
- rada menadžmenta;
- rada zaposlenih, i to putem:
 - a) ocene rada studentske službe;
 - b) ocene rada pravno-administrativne i finansijske službe;
 - v) ocene rada ostalog nenastavnog osoblja:
 - rada izdavačke delatnosti;
 - rada biblioteke;
 - rada informatičkog centra;
 - rada centra za razvoj karijere.

2. organizacija i realizacija studijskih programa - obezbeđenje dokaza za permanentno unapređenje nastave;

3. kvalitet udžbenika, priručnika i ostalih nastavnih instrumenata;

4. rad nastavnika i saradnika i njihov odnos sa studentima – obezbeđenje dokaza o njihovoj kompetentnosti;

5. rad samih studenata i njihovog uključenja u sistem samovrednovanja;

6. realizacija projekata i vršenje naučno-istraživačkog rada;

7. saradnja sa drugim visokoškolskim institucijama u zemlji i inostranstvu i dr.

Osnovni instrumenti samovrednovanja su pisani upitnici – ankete, dati u **Programu realizacije procesa unutrašnje i spoljne evaluacije rada na Univerzitetu Sinergija.**

Anketiranoj osobi je data mogućnost, odnosno „slobodan prostor“ za:

1. iskazivanje ličnog stava;
2. kritički i samokritički osvrt;
3. davanje ideja i određenih sugestija;
4. pokretanje inicijativa i sl.

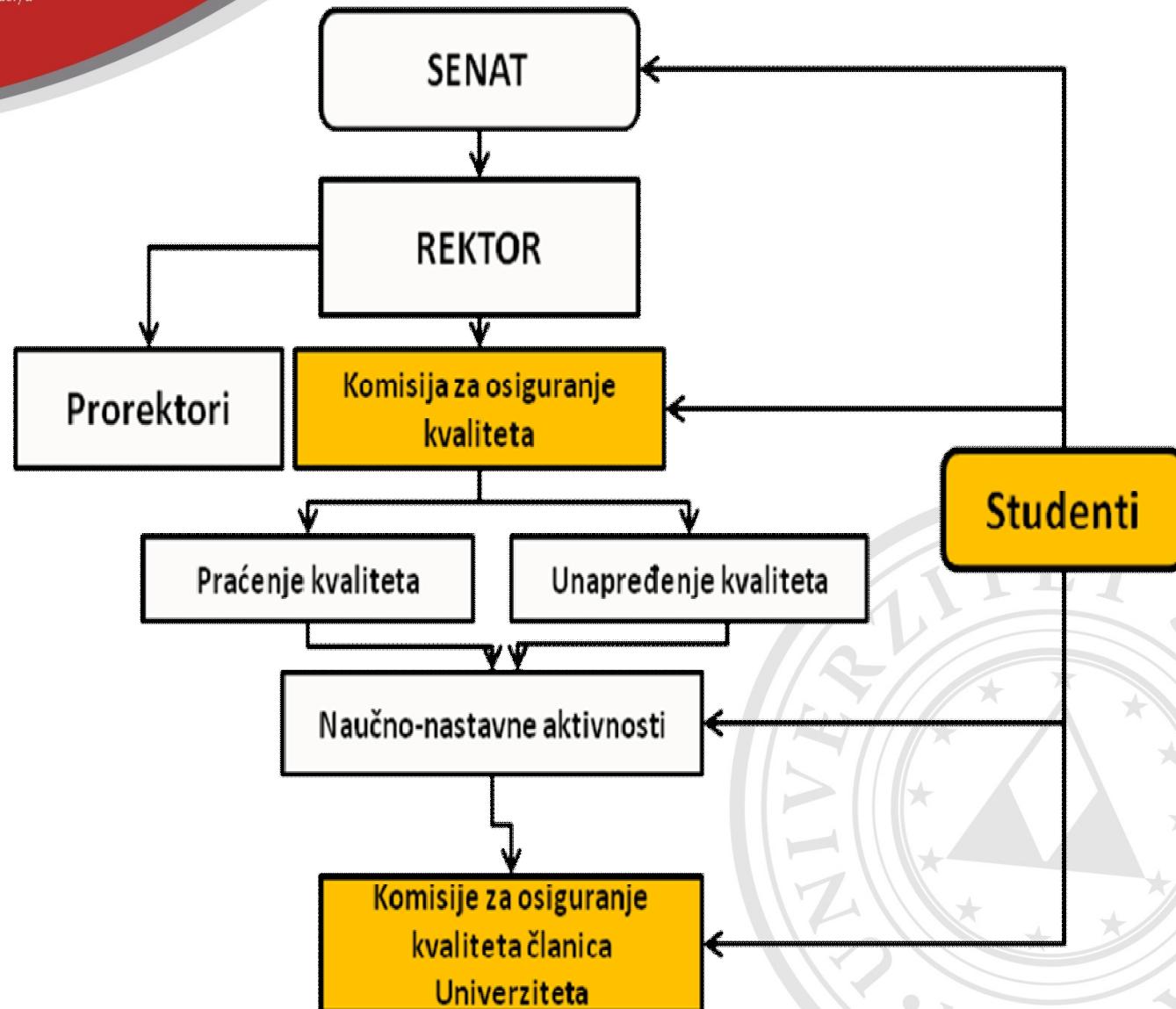
Treba imati u vidu da je rad Univerziteta u svakom trenutku izložen nadzoru i kritici korisnika usluga:

- studenata;
- poslodavaca;
- osnivača;
- organa uprave;
- državnih inspekcija i
- medija.

Učešće studenata u radu akademskih i upravnih tijela

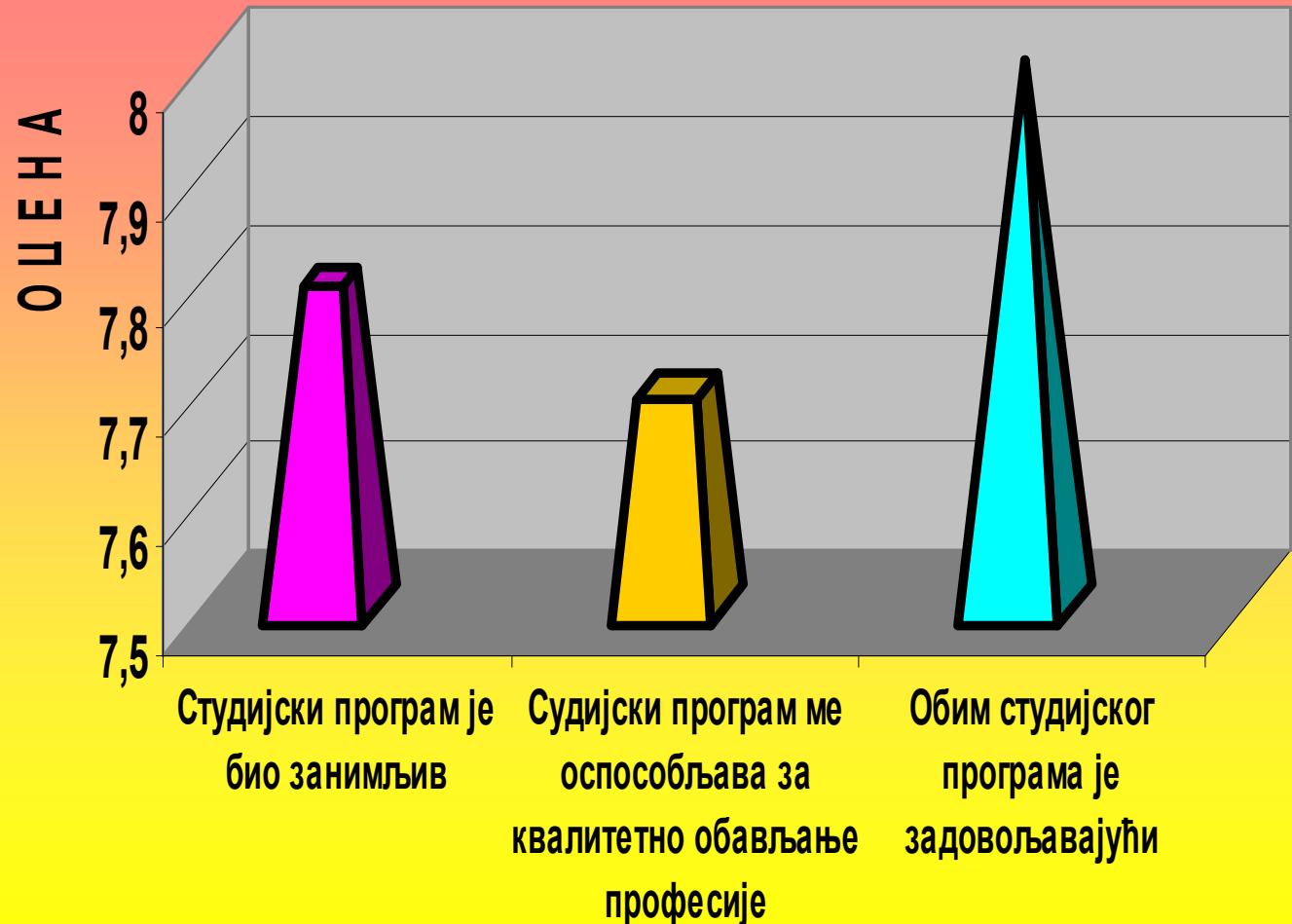

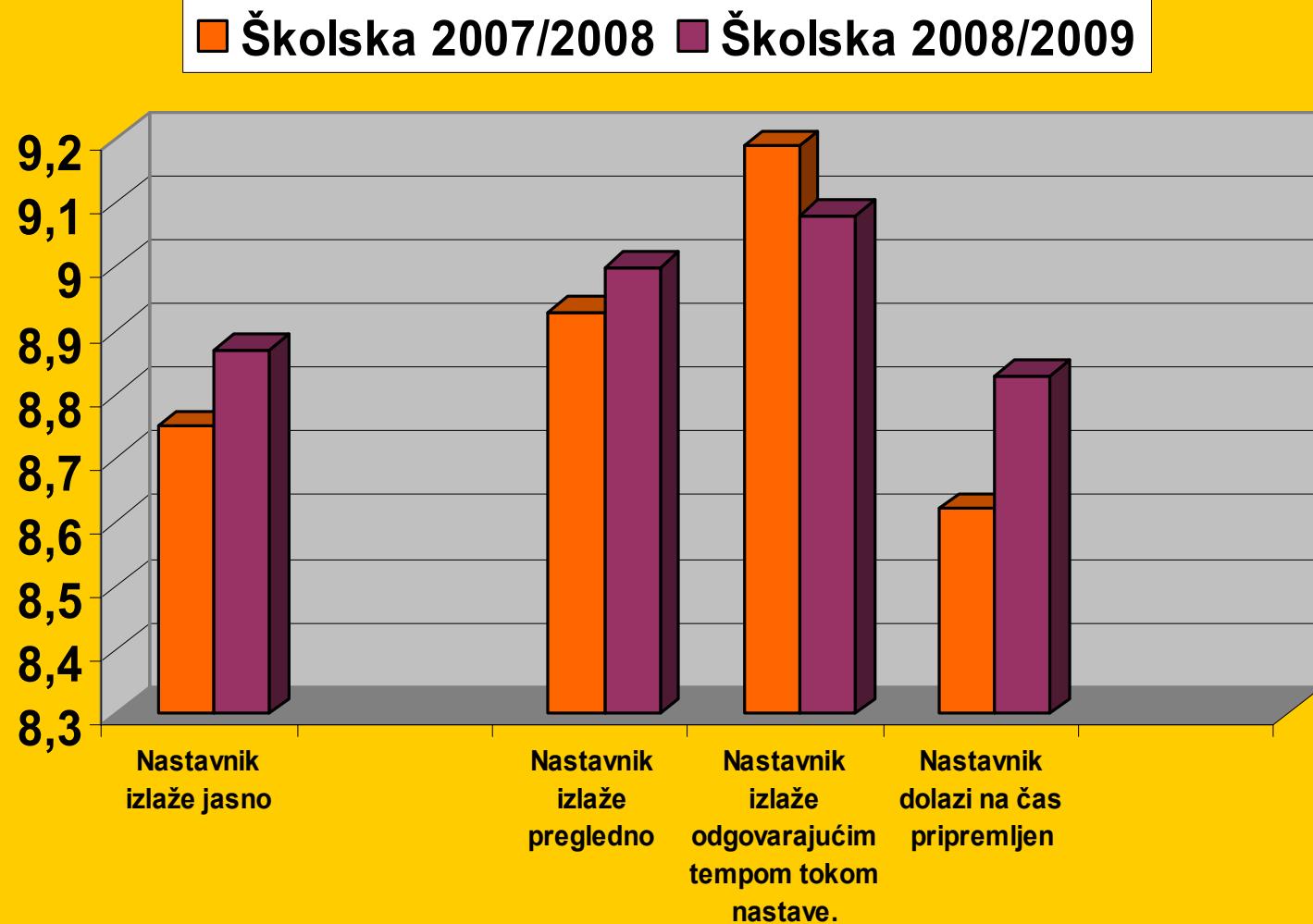
2.2. Studijski programi osnovnih i diplomskih akademskih studija

- 1. Ciljevi studijskih programa, ishodi učenja, znanja i veštine koje se stiču su jasno definisani i usklađeni su sa osnovnim zadacima i ciljevima Univeziteta Sinergija;**
- 2. Kurikulumi studijskih programa **sadrže listu i strukturu obaveznih i izbornih predmeta i njihov opis;****
- 3. Sadrže sve elemente utvrđene Zakonom;**
- 4. Naučno su utemeljeni;**
- 5. Usklađeni sa Standardima za akreditaciju studijskih programa;**
- 6. Imaju jasno definisanu svrhu i ulogu u obrazovnom sistemu;**

Studijski program

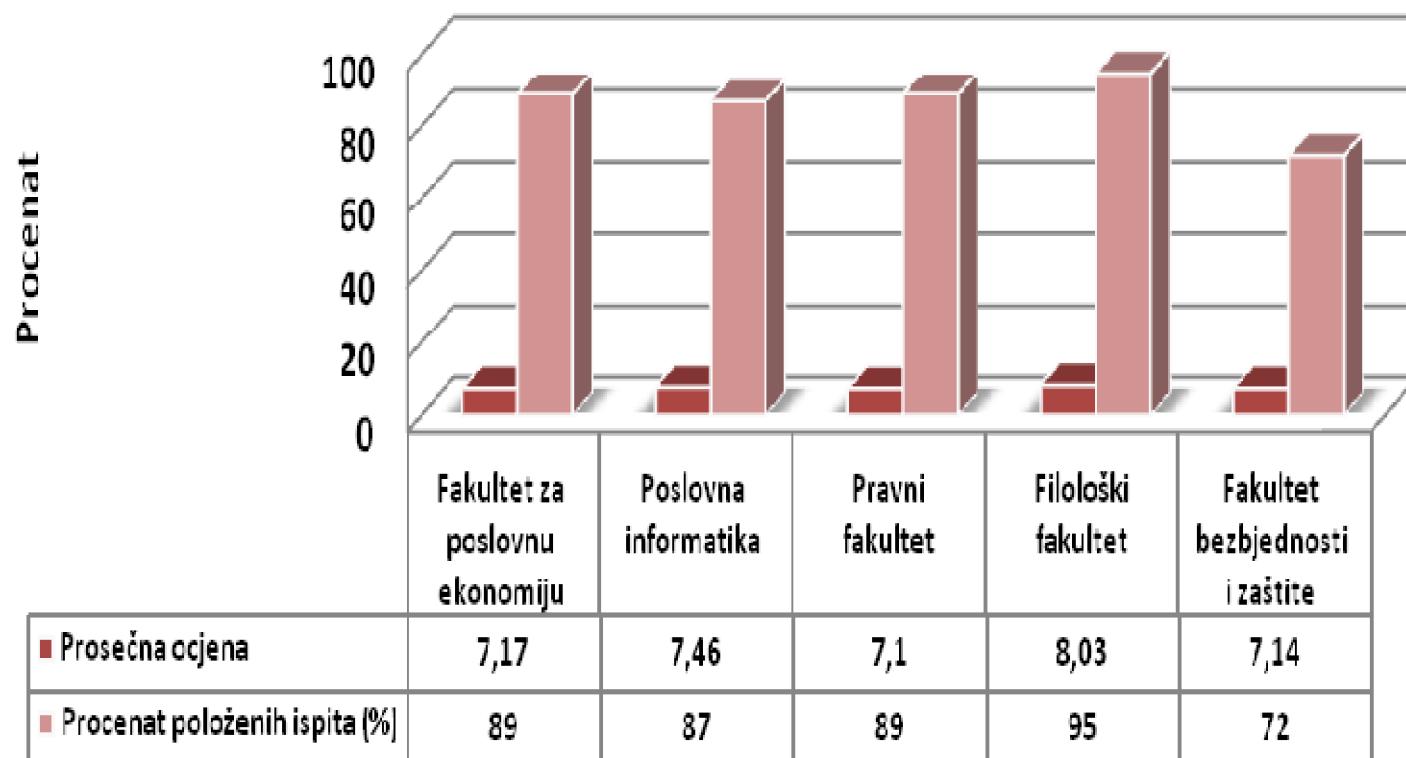

OCENE I PROCENAT POLOŽENIH ISPITA U 2011.god.

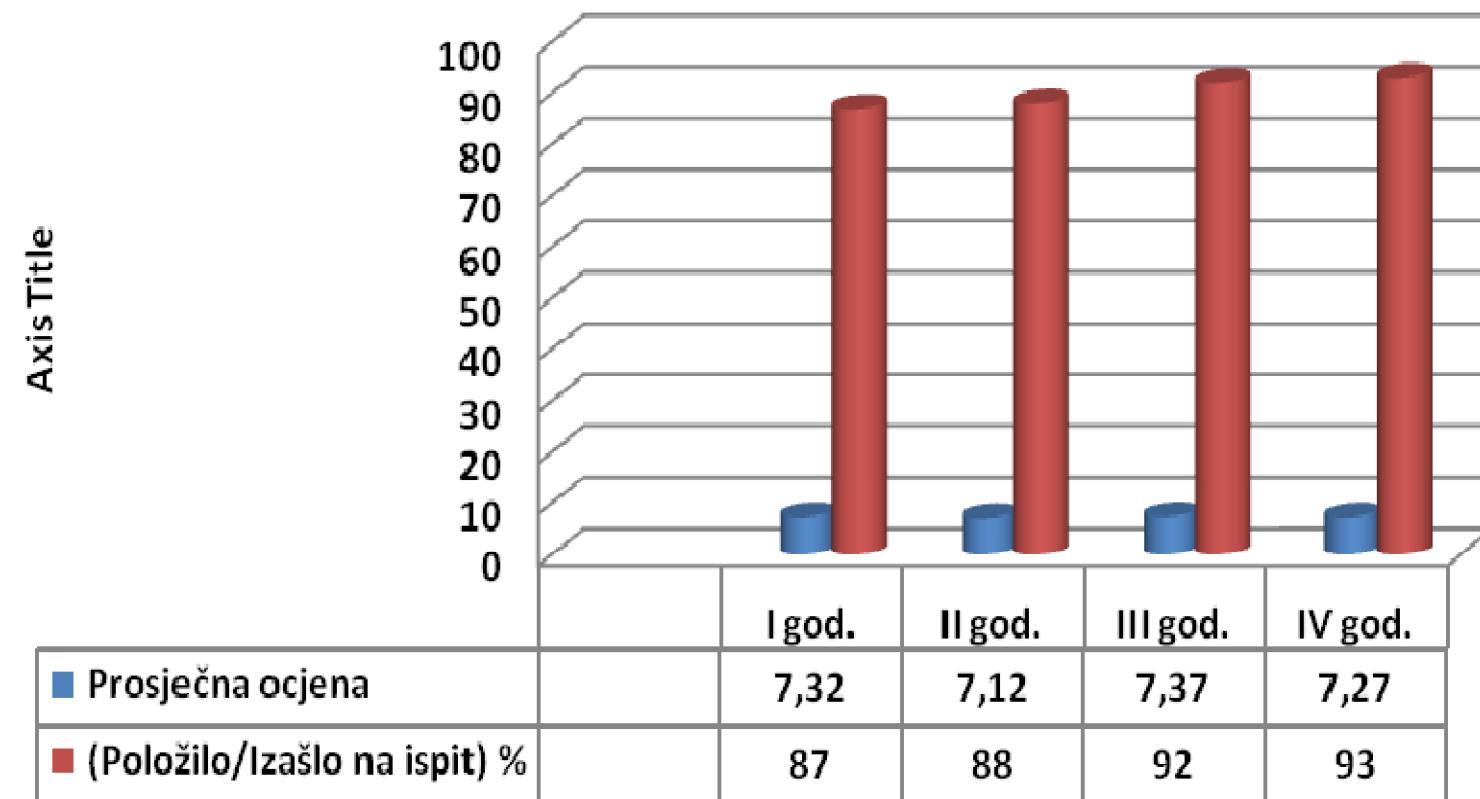
Prosječna ocjena i procenat položenih ispita u 2011.godini

OCENE I PROCENAT POLOŽENIH ISPITA PO GODINAMA

Prosečna ocjena po godinama i % položenih ispita

OCENE I PROCENAT POLOŽENIH ISPITA

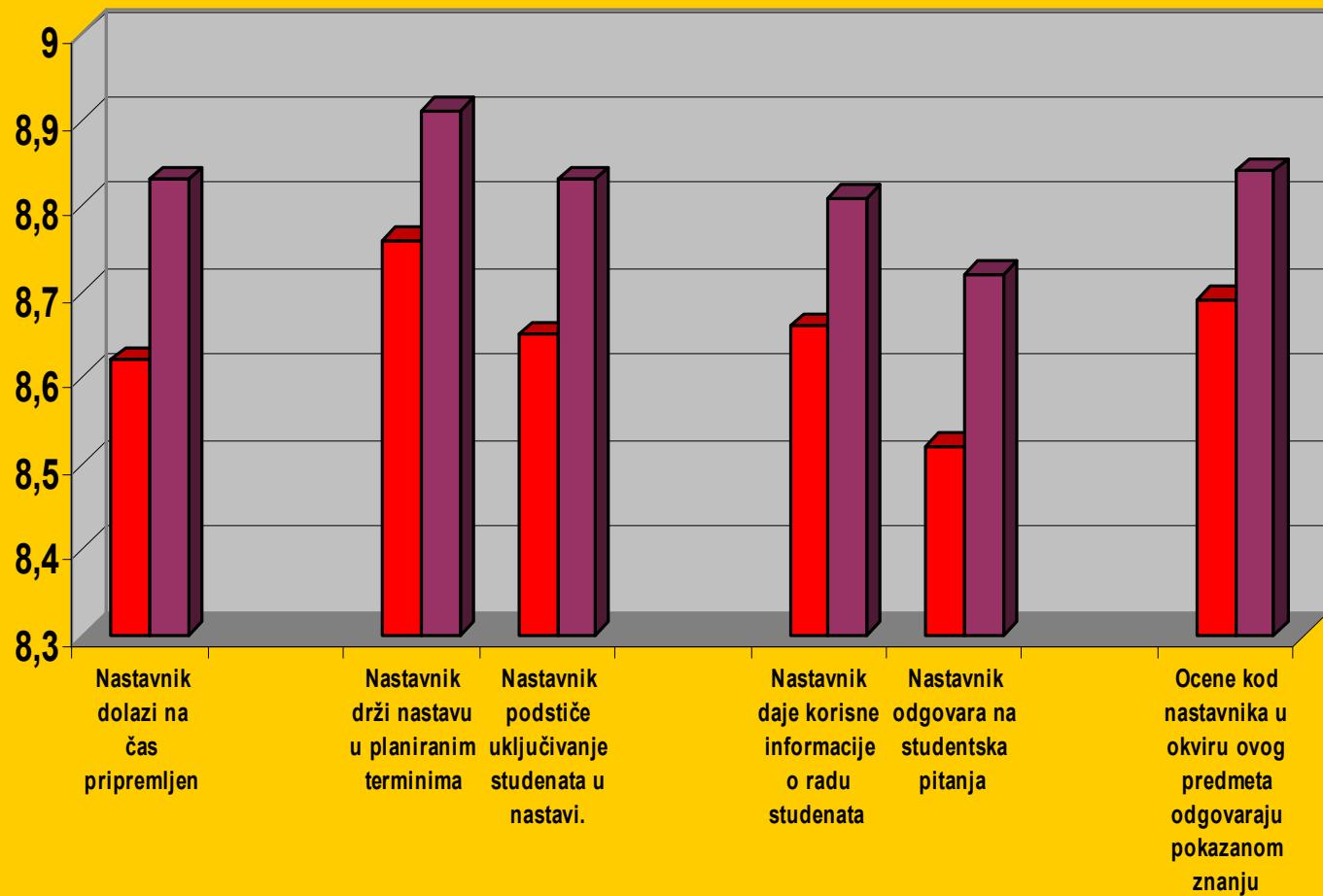
Ukupno za studijski program

Godina	Prijavljeno za polaganje na svim predmetima studijskih programa	Izašlo na ispit	Položilo	Prosječna ocjena položenih	Položilo/Izašlo na ispit %
I-2010.	3666	2376	2206	6.79	92.84
I-2011.	4126	3224	2832	7.32	87
II-2010.	3243	2487	2247	7.05	90.35
II-2011.	4814	3434	3021	7.12	88
III-2010.	3121	2126	1938	7.04	91.16
III-2011.	4335	3363	3100	7.37	92
IV-2010.	1224	1012	961	7.36	94.96
IV-2011.	1626	1176	1093	7.27	93
SUMA-2010.	11245	8001	7352	7,06	91,88
SUMA-2011.	14901	11197	10046	7,27	90

Nastavno osoblje

■ Školska 2007/2008 ■ Školska 2008/2009

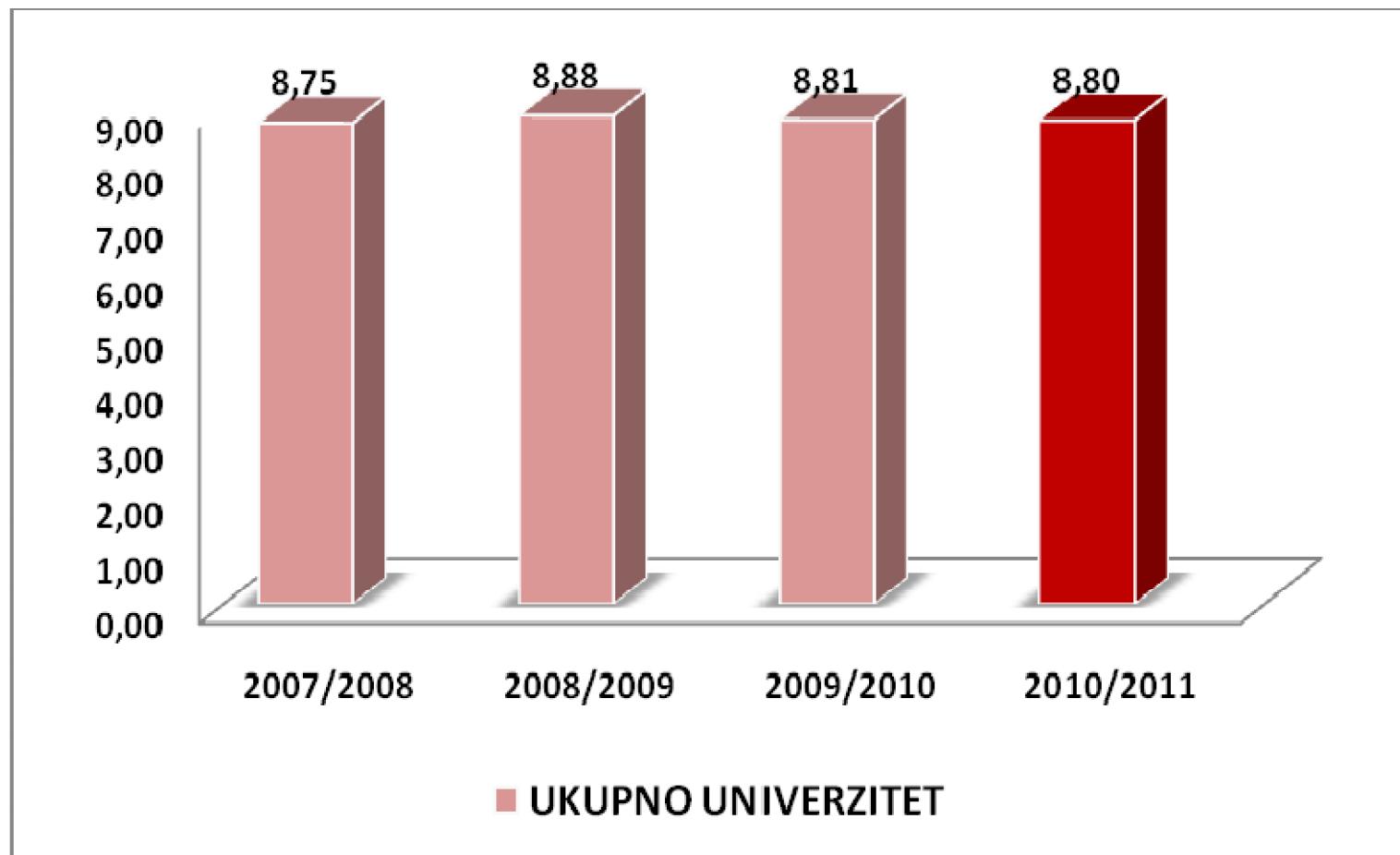

Nastavno osoblje

Starost (godine)	Broj od ukupnog broja	Procenat %
20 – 29	4	3,8
30 – 39	28	27,2
40 – 49	32	31
50 – 59	31	30,2
60 – 69	8	7,8
SVEGA	103	100

Ocene za nastavno osoblje

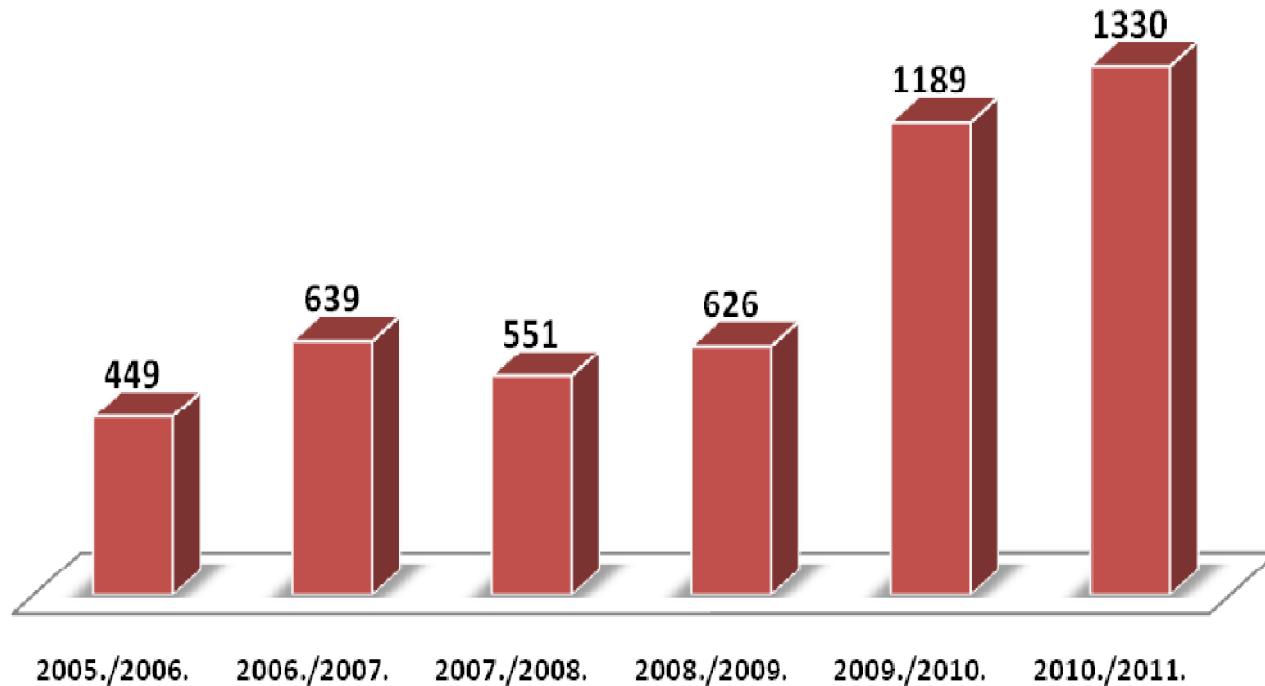

Red. br.	ANKETNO PITANJE	Školska 2007/2008	Školska 2008/2009	Školska 2009/2010	Školska 2010/2011
1	Nastavnik izlaže jasno i razumljivo.	8,75	8,87	8,76	8,70
2	Nastavnik izlaže pregledno i ističe najbitnije.	8,93	9,00	8,84	8,82
3	Nastavnik izlaže odgovarajućim tempom tokom nastave.	9,19	9,08	8,94	8,90
4	Nastavnik dolazi na čas dobro pripremljen.	8,62	8,83	8,73	8,72
5	Nastavnik drži nastavu u dogovorenim terminima bez kašnjenja.	8,76	8,91	8,84	8,90
6	Nastavnik podstiče uključivanje studenata u nastavi.	8,65	8,83	8,82	8,79
7	Nastavnik daje korisne informacije o radu studenata (nakon seminarskih radova, vežbi, aktivnosti na času).	8,66	8,81	8,75	8,82
8	Nastavnik odgovara na studentska pitanja i vodi računa studentkim komentarima.	8,52	8,72	8,67	8,73
9	Dosadašnje ocene kod ovog nastavnika u okviru ovog predmeta odgovaraju pokazanom znanju.	8,69	8,84	8,85	8,78
UKUPNO UNIVERZITET		8,75	8,88	8,81	8,80

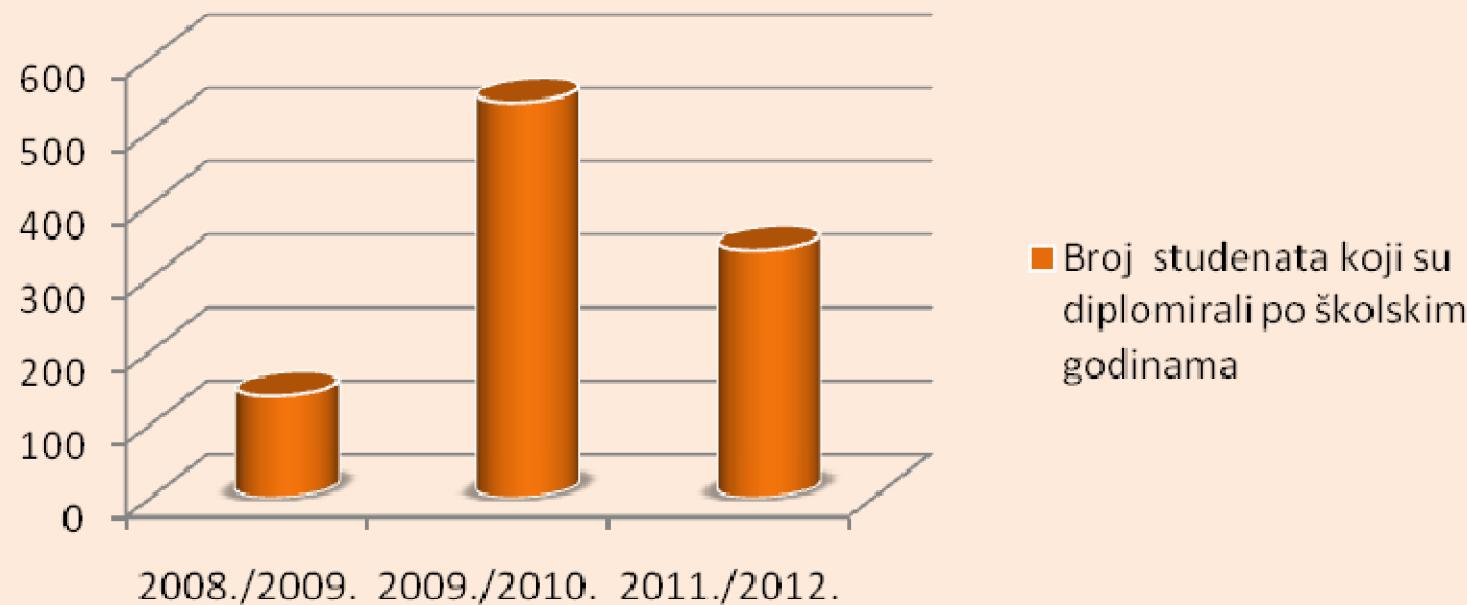
Broj redovitih studenata prvog ciklusa

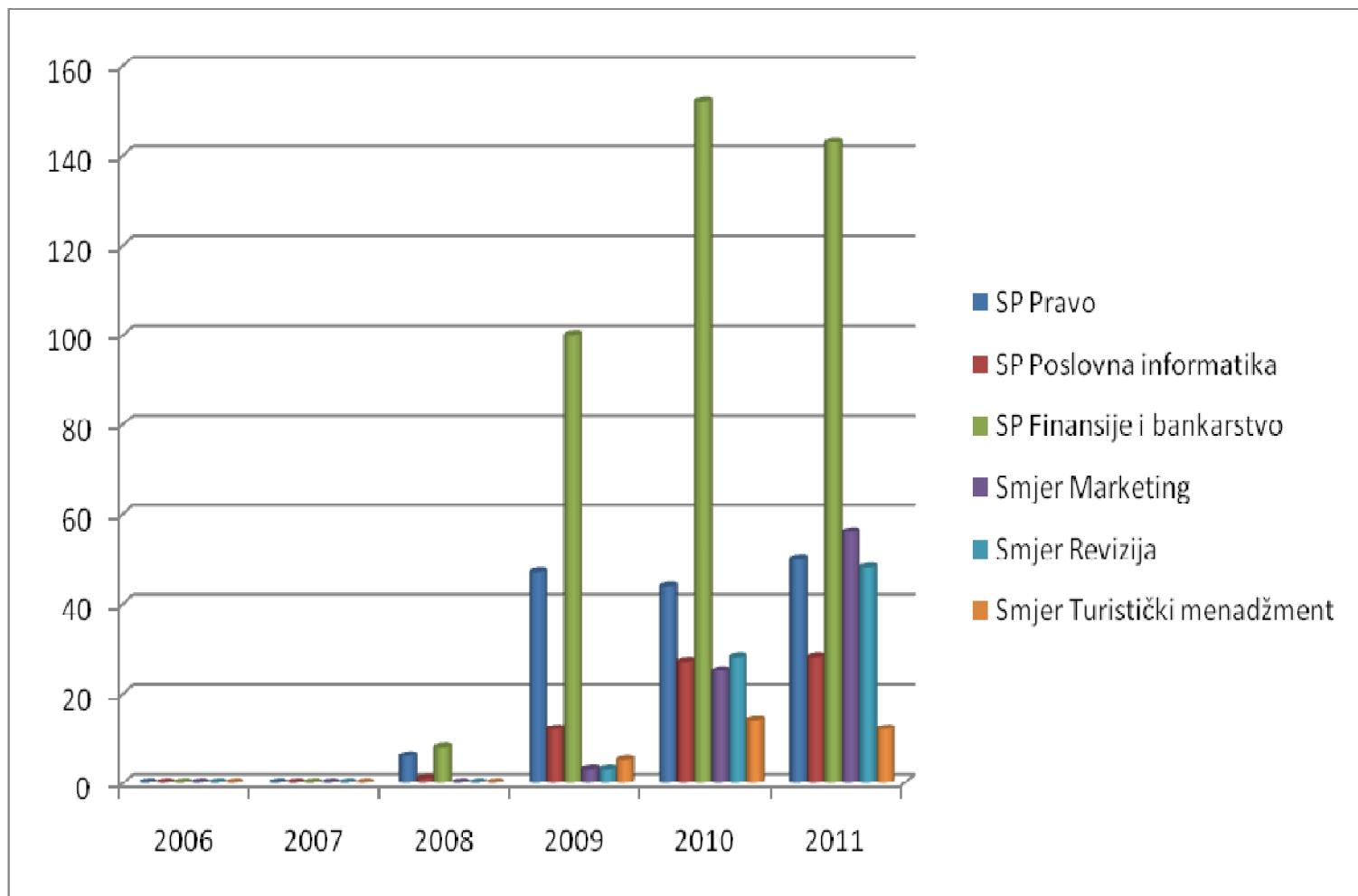
■ Broj redovitih studenata I. ciklusa:

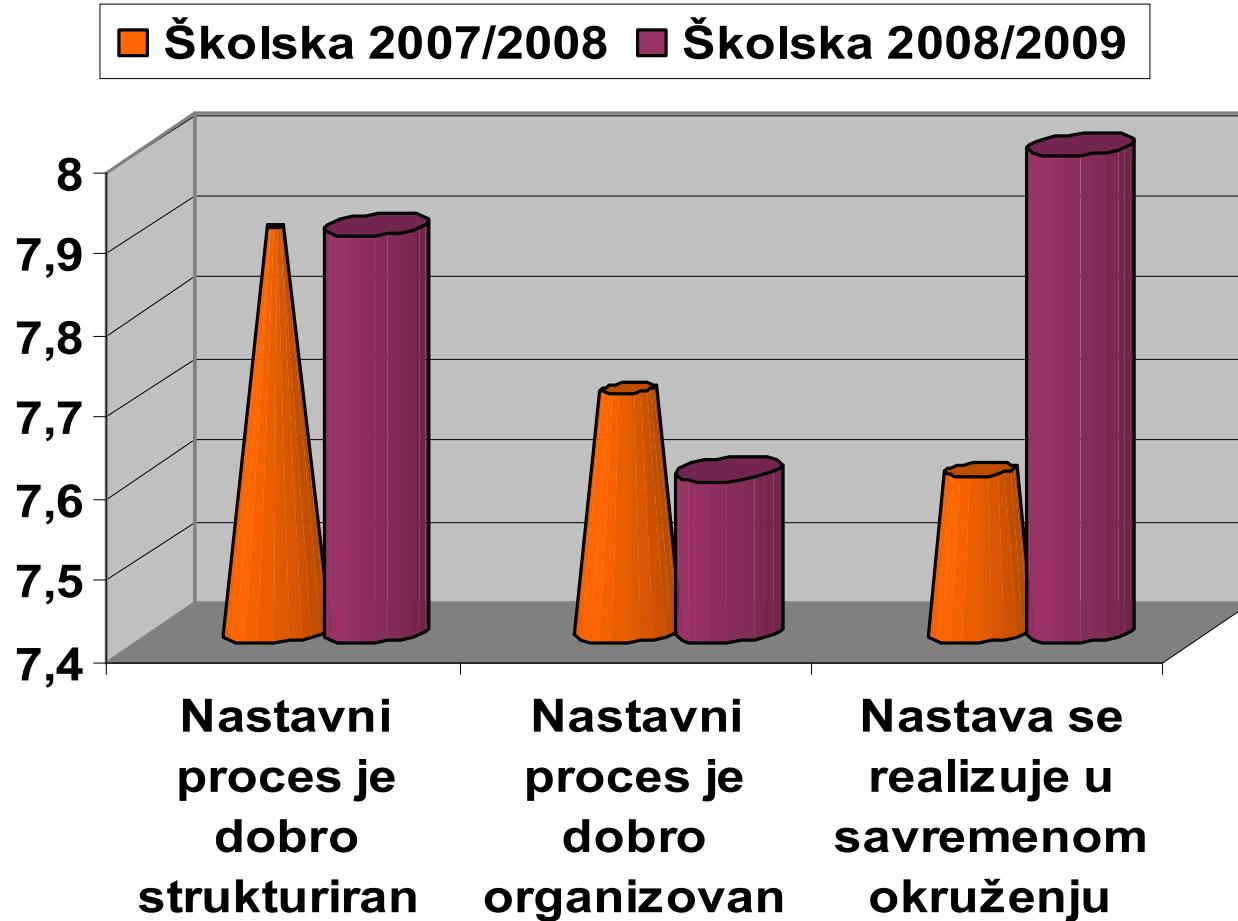
Broj studenata koji su diplomirali po školskim godinama

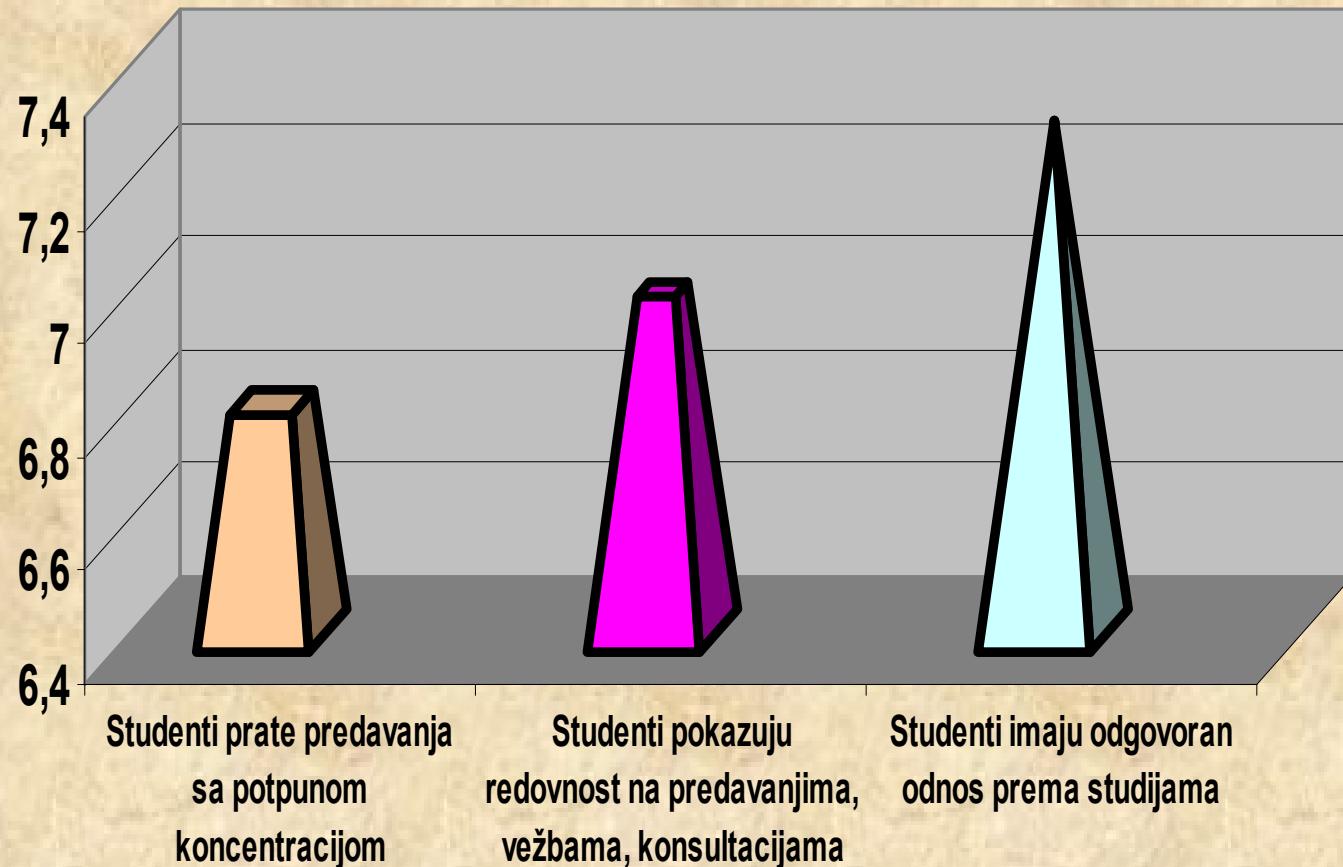

Nastavni proces

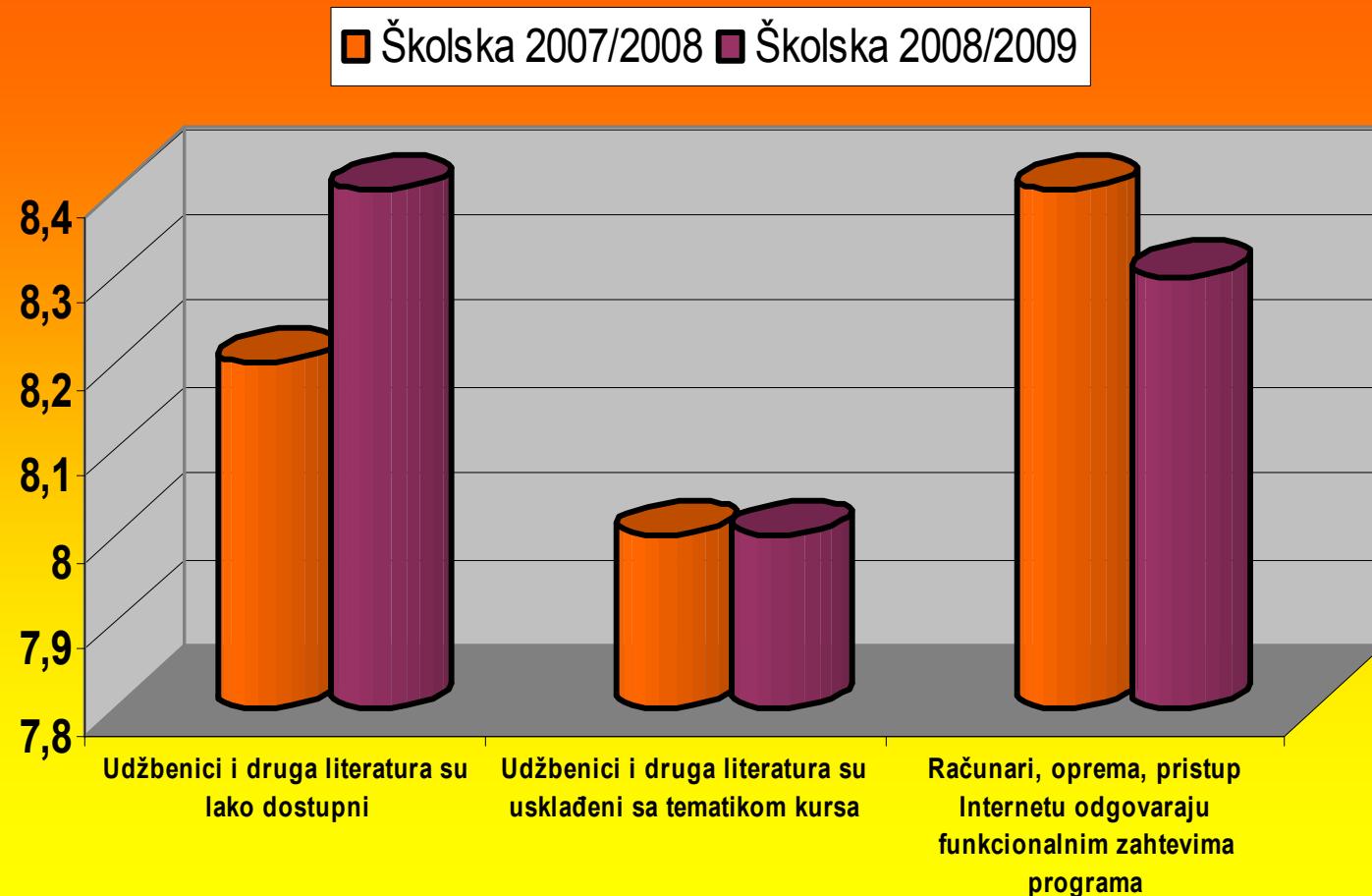

Aktivnost studenata

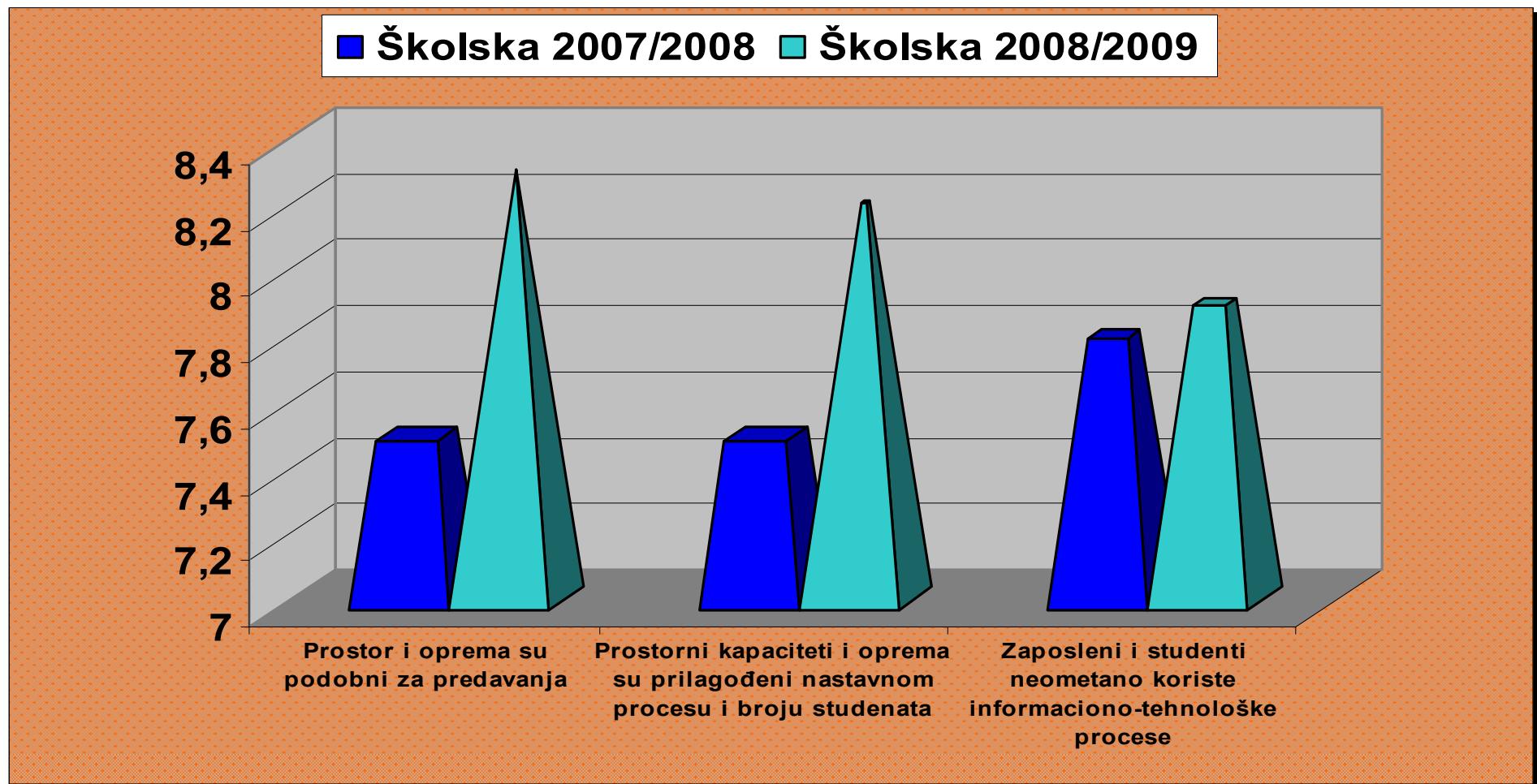

Literatura

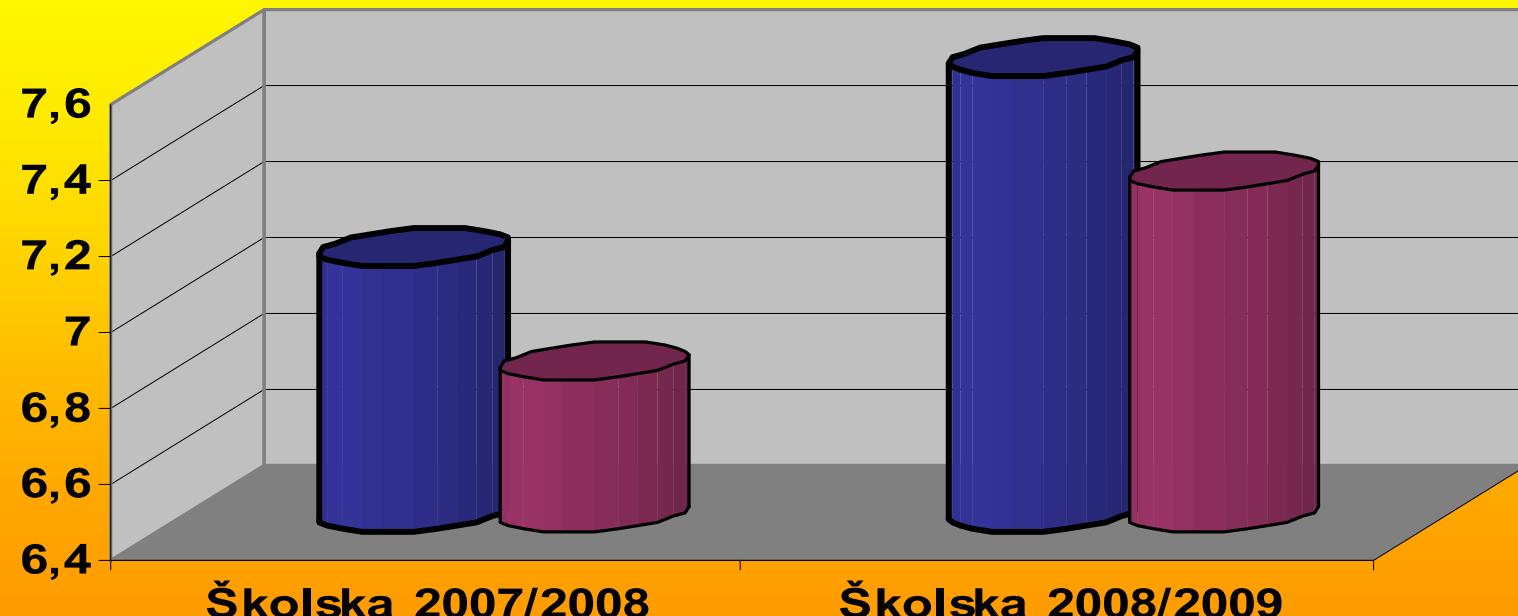
Nastavni prostor

Studenti u procesu kontrole kvaliteta

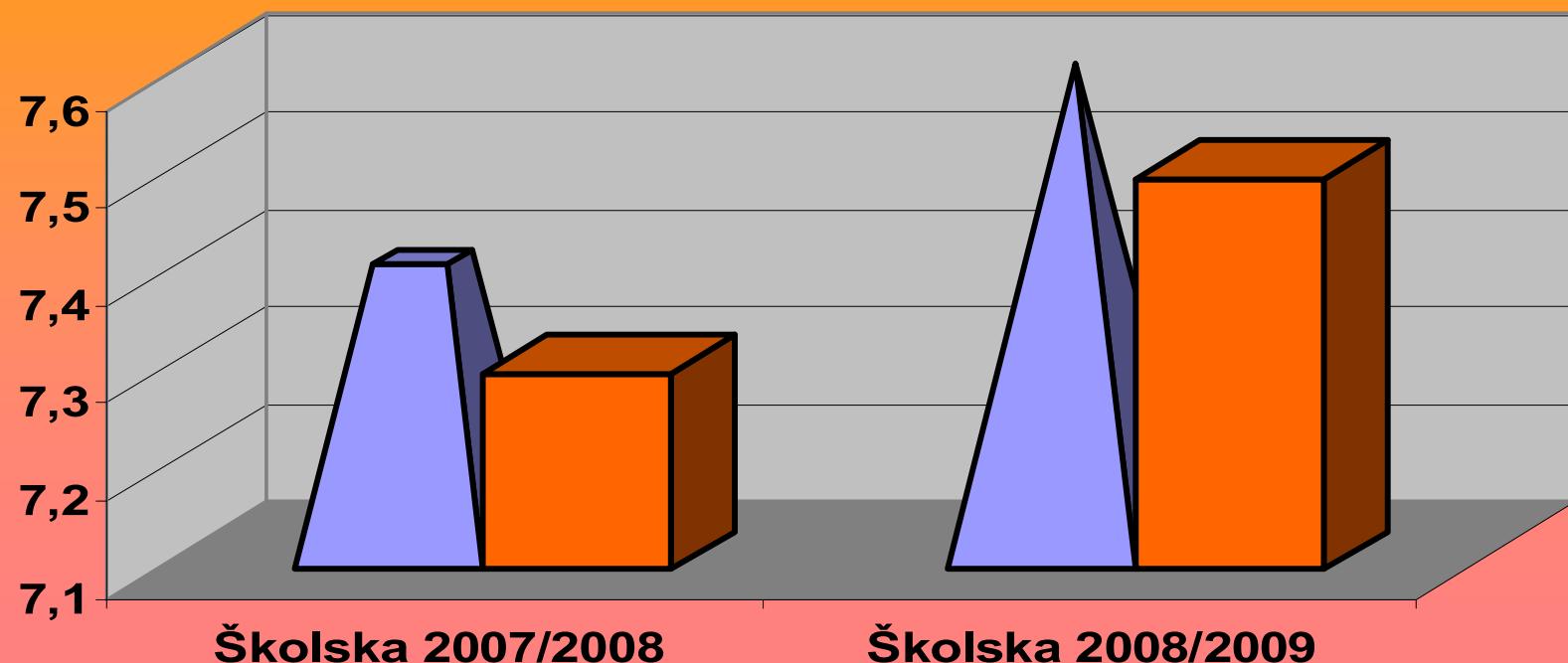
- **Student poznaje strategiju i postupke kontrole kvaliteta.**
- **Studenti su dovoljno prisutni u telima za kontrolu kvaliteta.**

Prisutnost studenata u organima upravljanja

- Obezbeđeno je prisustvo studenata u upravljačkim strukturama
- Studentsko mišljenje se uvažava prilikom donošenja odluka u organima upravljanja

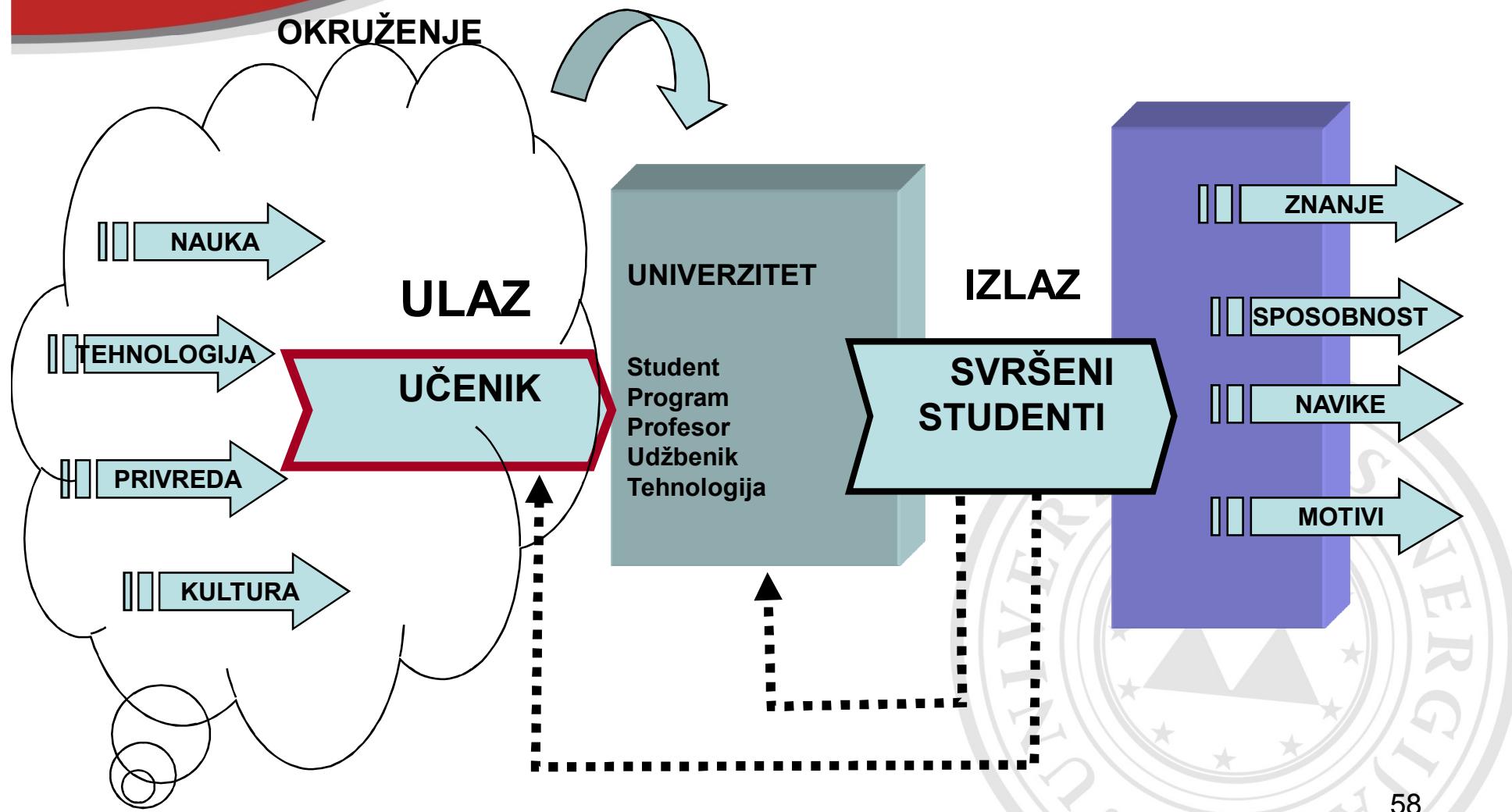
Implementacija Programa samovrednovanja bazirana je na poštovanju sledećih principa:

1. **Na sistemskom praćenju i monitoringu svih aktivnosti** koji se odvijaju unutar Univerziteta/Fakulteta.
2. **Zatvaranju kruga učesnika** – svako je u prilici da bude ocenjivač, ali i da bude ocenjivan.
3. **Anketiranje javnosti, studenata i zaposlenih je anononomo**, s tim što se u određenim elementima i fazama samoevaluacije od *menadžmenta i nastavnog osoblja* može tražiti identifikacija.
4. **Standardizaciji procesa evaluacije i samoevaluacije.**
5. **Održivosti i kontinuiranosti datih procesa.**
6. **Postojanju kontrolnih mehanizama unutar datih procesa.**

Univerzitet Sinergija će nastaviti sa promocijom i podrškom stalnog poboljšanja kvaliteta i standarda za poboljšanje programa u sferi visokog obrazovanja.

Cilj Univerziteta je da se osiguraju:

- primena najbolje internacionalne prakse evaluacije i prezentacija javnosti jasnih i tačnih informacija o
- standardima i kvalitetu visokog obrazovanja i
- unapređivanja nastave.

**HVALA NA PAŽNJI
I STRPLJENJU**

